

Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelukohtainen palvelusetelin sääntökirja

Aikuisten jalkaterapia ja jalkojenhoito

Sisällysluettelo

1	Palvelun kuvaus ja palvelun vähimmäisvaatimukset	3
1.1	Henkilöstö ja osaaminen	3
1.2	Tilat, laitteet ja välineet.....	3
2	Jalkaterapian ja jalkojenhoidon palvelukuvaus.....	4
2.1	Asiakkuuden prosessi	6
2.2	Palvelun sisältö	6
3	Palvelusetelin arvo jalkaterapia- ja jalkojenhoidon palvelussa ja hinnoittelu	6
4	Käyntitiedot, kirjaaminen ja palvelupalaute.....	7
5	Laskutus hyvinvointialueelta ja asiakkaalta	8

Liite 1 Palvelusetelien arvot

1 Palvelun kuvaus ja palvelun vähimmäisvaatimukset

Palveluseteli jalkaterapiaan ja jalkojenhoitoon voidaan luovuttaa henkilöille, jotka sairastavat esimerkiksi ~~esim.~~ diabetesta tai reumaa, eivätkä sairautensa tai toimintakyvyn haitan vuoksi pysty huolehtimaan jalkojensa hoidosta. **Jalkaterapia ja** jalkojenhoito toteutetaan yksilöllisen arvioinnin perusteella.

Palveluntuottajan palvelun tulee olla sisällöltään ja laadultaan vähintään **Pohjois-Savon hyvinvointialueen** yleisen sääntökirjan ja tämän sääntökirjan mukainen.

Palvelukohtainen sääntökirja tulee voimaan 1.8.2024.

1.1 Henkilöstö ja osaaminen

Jalkaterapian antaa **jalkojenhoitajan (viimeistään vuonna 1999 valmistunut) tai** nykyisin jalkaterapeutin koulutuksen saanut henkilö, jolle Valvira on myöntänyt ammatinharjoittamisoikeuden.

Jalkojenhoidon antaa jalkaterapeutin koulutuksen saanut henkilö tai terveydenhuollon koulutuksen omaava henkilö, joka on suorittanut lisäksi jalkojenhoidon ammattitutkinnon. Jalkojenhoidon voi antaa myös lähihoitaja, joka on suorittanut jalkojenhoidon osaamisalan.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelua toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusvaatimukset ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Henkilöstöllä on oltava riittävä suomen kielen taito. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa millä muilla kielillä palvelua voidaan toteuttaa. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

1.2 Tilat, laitteet ja välineet

Jalkaterapia ja jalkojenhoito tapahtuvat palveluntuottajan tiloissa, **joiden** jotka edellytetään olevan asianmukaisia. Palveluntuottajan on huolehdittava tilojen turvallisuudesta ja siisteydestä. ~~PSHVA voi tarvittaessa tarkistaa palveluntuottajan asiakaspalvelutilat.~~

Palveluntuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että **toimitiloissa yksikössä** huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Samoin toimitilojen on täytettävä lain edellyttämät palveluntuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset. ~~Mikäli jalkaterapia tai jalkojenhoito toteutetaan asiakkaan kotona, palveluntuottaja huolehtii potilasturvallisuudesta.~~ **Toimitilassa tai kotikäyntinä toteutuvassa jalkaterapiassa tai jalkojenhoidossa potilasturvallisuudesta huolehtii palveluntuottaja.**

2 Jalkaterapian ja jalkojenhoidon palvelukuvaus

Jalkaterapia

Jalkaterapian osa-alueina ovat mm:

- jalkaterapiatarpeen ja alaraajojen toimintakyvyn arviointi
- ehkäisevä jalkaterapia
- kliininen jalkaterapia
- jalkojen apuvälineterapia
- toiminnallinen harjoittelu

Palvelun piiriin kuuluvat:

1. Diabetesta sairastava (jalkojen riskiluokka 2 tai 3), kun asiakkaalla on muun muassa:
 - sairaudesta johtuva vaikeus huolehtia jalkojen hoidosta ja tämä aiheuttaa merkittävän haavariskin, huomioiden aiemmat haavat nilkan alapuolella tai
 - sisään kasvanut kynsi, joka aiheuttaa toistuvia kynsivallintulehduksia tai
 - virheasento (vasaravarvas tms.) joka vaatii silikoniortoosin tai
 - diabeteksestä johtuva huomattava näkökyvyn alentuminen
 - Riskiluokka 2: suojaava tunto puuttuu ja/tai lisäksi verenkiertohäiriöitä ja/tai jalkaterän asentovirheitä/kuormitusmuutoksia.
 - Riskiluokka 3: suojaava tunto puuttuu tai alaraajoja tukkiva valtimotauti (PAD) sekä jokin seuraavista: ei traumaperäinen jalkahaavauma tai tehty amputaatio tai loppuvaiheen munuaisvajaatoiminta
2. Reumaa sairastava, jolla on jalkaterässä merkittävä nivelreuman aiheuttamia nivel- ja/ tai ihomuutoksia tai potilas, jolla käsien nivelten tuhoutumisen vuoksi on merkittäviä ongelmia omahoidossa
 3. ASO- tautia sairastava, jolla on/on ollut haava jalkaterän alueella
 4. Vaikea alaraajaneuropatia sairastava, jolla on neuropatian vuoksi kohonnut haavariski
 5. Potilas, jolla on neurologinen sairaus kuten, esimerkiksi ~~esim.~~ Charcot-Marie-Tooht, Parkinson tms, jonka vuoksi haavariski on kohonnut
 6. Potilas jolla on psoriasis tai jokin muu vaikea hyperkeratoottinen ihosairaus, joka oireilee paikallis- ja systeemihoidosta huolimatta. Esimerkiksi harvinaiset /geneettiset sairaudet

Jalkaterapiaan sisältyy tarvittaessa kynnen jousihoito, varpaiden silikoniortoosit ja muut tarvittavat apuvälineet.

Jalkaterapia toteutetaan yksilöllisen harkinnan perusteella tarvittaessa kotikäyntinä, **johon asiakkaalle tehdään erillinen palveluseteli.**

Palvelun piiriin kuuluvat mm. diabeetikot, joilla jalkojen riskiarvioinnin luokkaan 2 (suojaava tunto puuttuu ja lisäksi verenkiertohäiriöitä ja/tai jalkaterän asentovirheitä/kuormitusmuutoksia) tai luokkaan 3 (ollut jalkahaavauma tai tehty amputaatio tai loppuvaiheen munuaisvaja-toiminta) kuuluvat jalat.

- sisään kasvanut kynsi, joka aiheuttaa toistuvia kynsivallitulehduksia
- henkilöt, jotka eivät sairautensa vuoksi pysty huolehtimaan jalkojen hoidosta ja tämä aiheuttaa merkittävän haavaumariskin, huomioiden aiemmat haavat nilkan alapuolella (mm. reuma, diabetes, neurologiset sairaudet)
- liikkumista ja toimintakykyä haittaavien kovettumien hoito,
- postoperatiiviset jalkojen virheasennot
- virheasennot (vasaravarvas tms.), jotka vaativat silikoniortoosin

Jalkojenhoito

Palvelun piiriin kuuluvat mm.

- diabeetikot, joilla on jalkojen riskiarvioinnin luokkaan 2 (~~suojaava tunto puuttuu ja lisäksi verenkiertohäiriöitä ja/tai jalkaterän asentovirheitä/kuormitusmuutoksia~~) kuuluvat jalat
- nivelreuma-, psoriasisriitti- ja muut nivel tulehduspotilaat, joilla jaloissa on deformiteetteja ja haavaumariski sekä huomattavia vaikeuksia hoitaa jalkojaan esim. lonkkien ja polvien liikerajoitukset
- potilaat, joilla on neurologinen sairaus tai polyneuropatia ja haavauma nyt tai aiemmin
- potilaat, joilla on jalkojen haavariski ja omahoidon vaikeus, esimerkiksi ~~esim.~~ näkövammien takia
- **kertaluontoinen palvelusetelikäynti lääkärin määräyksellä:**
 - paksuuntuneet kynnet, joiden leikkaaminen ei onnistu toimintakyvyn haitan vuoksi
 - liikkumista ja toimintakykyä haittaavien kovettumien poisto

Jalkojenhoitoa toteutetaan yksilöllisen harkinnan perusteella tarvittaessa kotikäyntinä, **johon asiakkaalle tehdään erillinen palveluseteli.**

2.1 Asiakkuuden prosessi

Arviointi jalkaterapian tai jalkojenhoidon tarpeesta tehdään asiakkaan hoitovastuuyksikössä. ~~Asiakkaan on päästävä jalkaterapiaan/jalkojenhoitoon neljäntoista (14) päivän kuluessa yhteydenotosta.~~

Jalkaterapian ja jalkojenhoidon palvelutarpeen arviointi tehdään aina yksilöllisesti asiakkaan hoitovastuuyksikössä. Arvioinnin tekee hyvinvointialueen terveydenhuollon ammattilainen, jolla on riittävä asiantuntemus sairauksien vaikutuksesta jalkaterveyteen, kuten diabeteshoitaja, reumahoitaja, jalkaterapeutti tai lääkäri.

2.2 Palvelun sisältö

Jalkaterapia ja jalkojenhoito toteutetaan yksilöllisen arvioinnin perusteella.

Palveluntuottajan on ilmoitettava toimitilojen osoitetiedot sekä tarjottavien palvelujen hintatiedot internet-sivuillaan tai muulla tavoin.

3 Palvelusetelin arvo jalkaterapia- ja jalkojenhoidon palvelussa **sekä** ja hinnoittelu

Palveluntuottajaksi hakiessaan palveluntuottaja ilmoittaa palvelunsa hinnan PSOP-palvelusetelijärjestelmässä (**Parasta palvelua**), joka on linkitetty PSHVA:n internet-sivuille.

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruiseen palvelusetelin arvoon.

Palveluntuottaja voi tarkistaa hintojaan korkeintaan kerran kalenterivuodessa. Hinnankorotus voidaan tehdä **ensimmäisen kerran** aikaisintaan yhden (1) vuoden kuluttua palvelusetelituottajaksi hyväksymisestä. ~~Tämän jälkeen hinnankorotus voidaan tehdä aikaisintaan yhden (1) vuoden kuluttua hinnankorotuksen voimaantulosta.~~ **Hintojen muutoksista tarkemmin yleisessä sääntökirjassa luvussa 5.5.**

Asiakkaalla ei ole oikeutta saada sairausvakuutuslain mukaista korvausta omavastuuosuu-teen. Matkakustannuksista voi kuitenkin saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään. Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

4 Käyntitiedot, kirjaaminen ja palvelupalaute

Palveluntuottajalta edellytetään hoitotyöhön liittyvien asiakastietojen ja työsuoritteiden kirjaamista seuraavien ohjeiden mukaisesti:

- lainsäädännön edellyttämän hoitotyön kirjaaminen sekä asiakkaan kokonaistilanteen kirjaaminen hoivan kannalta
- tehtyyn työhön kuuluvien suoritteiden kirjaaminen
- asiakkaan palvelutarpeen seuraaminen ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa palvelu- ja hoitosuunnitelman päivittämisessä (arviointi)

Palveluntuottaja kirjaa päivittäiseen hoitoon liittyvät hoitotiedot asiakas- /potilastietojärjestelmäänsä ja toteuttaa tarvittaessa ohjeiden mukaan ohjeistusta asiakkaiden oikeudesta tarkistaa tietonsa. Hoidon ja palvelun kannalta on tärkeää, että hoitoon ja palveluun liittyvät tarpeelliset tiedot ovat asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden käytettävissä (esim. sotekeskus, asiakasohjaus). Palveluntuottajalta edellytetään, että palveluntuottaja palauttaa kirjallisen hoitopalautteen hoidon päätyttyä palvelusetelin myöntäneeseen ~~myöntävään~~ yksikköön (**myöntävän yksikön yhteystiedot palvelusetelissä**). **Hyvinvointialue tiedottaa erillisesti, mikäli hoitopalautteiden toimitukseen tulee muutosta.**

Hoitopalautteessa tulee kertoa :

- Hoidon vaikuttavuus asiakkaalle
- Apuvälineiden (tukipohjalliset, erityisjalkineet ja/tai ortoosit) käyttöön sitoutuminen
- Jatkohoitosuunnitelma:
 - Onko palveluseteliin myönnetyt käyntimäärät olleet riittävät tai tarpeellisia? Mihin näkemys perustuu?
 - Asiakkaan hoitovastuuyksikkö määrittää myönnettävät käyntimäärät

Hoitojakson loputtua ~~merkitään~~ **kirjataan** palvelu toteutuneeksi PSOP-palvelusetelijärjestelmään. Järjestelmään kirjaamisesta ja laskutuksesta kerrotaan tarkemmin kappaleessa 5.

5 Laskutus hyvinvointialueelta ja asiakkaalta

Pohjois-Savon hyvinvointialueella käytössä olevan sähköisen PSOP-palvelusetelijärjestelmä (Parasta Palvelua) kautta hoidetaan palveluntuottajan ja hyvinvointialueen välinen palvelusetelimaksuliikenne. Asiakas ilmoittaa valitsemalleen palveluntuottajalleen palvelusetelin tunnistenumeron, jonka avulla palveluntuottaja löytää asiakkaan palvelusetelipäätöksen sähköisestä PSOP-järjestelmästä.

Palveluntuottaja kirjaa PSOP-järjestelmään toteutuneet tapahtumat mahdollisimman pian tai vähintään viikoittain. Toteutuneiden ja hyväksytyjen tapahtumakirjausten perusteella järjestelmä muodostaa kuukausittain tilitysaineiston, jonka mukaisesti palveluntuottajalle maksetaan korvaus toteutuneista palveluista. Maksatus tapahtuu kerran kuukaudessa. Jos palvelutapahtumia ei ole kirjattu viimeistään seuraavan kuukauden 3. päivän aikana (klo 24.00 mennessä), maksatus siirtyy sitä seuraavalle kuukaudelle. Erillinen laskutuksen ohje ja maksatusten aikataulu löytyy Pohjois-Savon hyvinvointialueen nettisivuilta sekä yleisestä sääntökirjasta kappaleesta 5.6. **Palveluntuottaja laskuttaa mahdollisen omavastuuosuuden asiakkaaltaan.**

Liite 1

Palvelusetelöiden arvot

Aikuisten jalkaterapia 60 min.	49 €
Aikuisten jalkaterapia kotikäyntinä	68 €
Aikuisten jalkojenhoito 60 min.	40 €
Aikuisten jalkojenhoito kotikäyntinä	59 €

Aikuisella tarkoitetaan tässä liitteessä täysi-ikäistä henkilöä.